

Službene novine

Općine Pitomača

Godina XXI

Pitomača, 17. studenoga 2014. godina

Broj 8 A

SADRŽAJ:

Str.

AKTI VIJEĆA:

1. Plan gospodarenja otpadom Općine Pitomača za razdoblje
od 2014. do 2020. godine

2

AKTI VIJEĆA:

1.

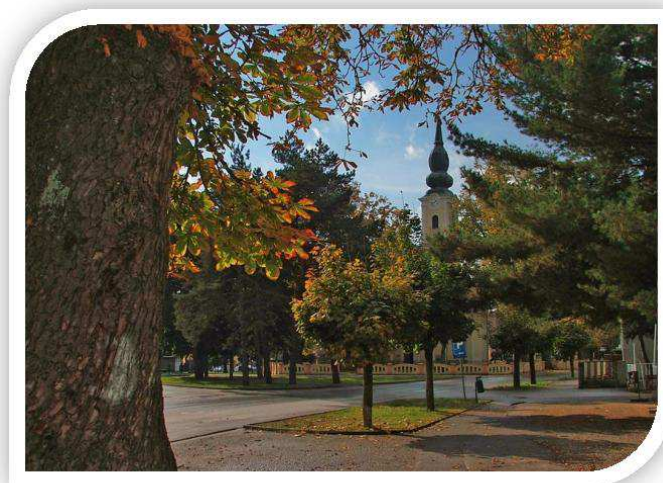
ECOMISSION d.o.o.
za ekologiju, zaštitu i konzalting

42000 Varaždin, Vladimira Nazora 12
Tel/fax: 042/210-074
E-mail: ecomission@vz.t-com.hr
IBAN: HR3424840081106056205
OIB: 98383948072

Plan gospodarenja otpadom

Općine Pitomača

za razdoblje od 2014. do 2020. godine

Varaždin, studeni 2014.

Naručitelj: Općina Pitomača
Ljudevita Gaja 26/1
33 405 Pitomača
OIB: 80888897427

Izrađivač: ECOMISSION d.o.o., Varaždin
Broj projekta: 3/315-360-14-PGO
Datum: 30.10.2014.

**Plan gospodarenja otpadom Općine Pitomača
za razdoblje od 2014. do 2020. godine**

ecomission d.o.o.
za ekologiju, zaštitu i konzulting
Varaždin

Voditelj izrade elaborata - odgovorna osoba: Marija Hrgarek, dipl.ing.kem.tehn.

Marija Hrgarek, dipl.ing.kem.tehn.	1. Uvod 2. Analiza i ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom uključujući ostvarivanje ciljeva 6. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva plana gospodarenja otpadom 7. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada 8. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada 9. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada 11. Organizacijski aspekti, izvori i visine financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom	
Karmen Ernoić, dipl.ing.arh.	3. Postojeće stanje gospodarenja komunalnim otpadom 4. Postojeće građevine za gospodarenje otpadom	
Vesna Marčec Popović, prof. biol. i kem.	4. Postojeće građevine za gospodarenje otpadom 5. Lokacije onečišćene otpadom 6. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva plana gospodarenja otpadom	
Antonija Mađerić, prof. biol.	6. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva plana gospodarenja otpadom 10. Popis projekata važnih za provedbu odredbi plana	
Igor Ružić, dipl.ing.sig.	2. Analiza i ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom uključujući ostvarivanje ciljeva 12. Rokovi i nositelji izvršenja plana	
Kruno Kukolja, mag.ing.el. Bojan Kutnjak, univ.dipl.ing.el.	4. Postojeće građevine za gospodarenje otpadom 5. Lokacije onečišćene otpadom 7. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada	
Kamilo Lazić, dipl. ing. stroj.	4. Postojeće građevine za gospodarenje otpadom 7. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada	

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	6
2. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA ..	9
3. POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	10
3.1. Postojeći način sakupljanja, prijevoza i zbrinjavanja otpada	10
4. POSTOJEĆE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM	13
5. LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM	16
6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	16
6.1. MJERE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRIJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	16
6.2. IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA NA PODRUČJU OPĆINE	17
7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA ..	19
8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA ..	25
9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	27
10. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA.....	27
11. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINE FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	27
12. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA	28

KRATICE – POJAŠNJENJE

AZO Agencija za zaštitu okoliša

EE otpad Električna i elektronička oprema

EU Europska unija

JLS Jedinica lokalne samouprave

NN Narodne novine

PET Polietilen tereftalat

PGO Plan gospodarenja otpadom

PPU Prostorni plan uređenja

RD Reciklažno dvorište

RH Republika Hrvatska

ZO Zaštita okoliša

ŽCGO Županijski centar za gospodarenje otpadom

U ovom Planu uporabljeni su pojmovi sa slijedećim značenjem:

biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;

biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;

biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;

centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;

gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;

građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada;

građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao;

krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. ovoga Zakona;

komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;

miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;

najbolje raspoložive tehnike su najbolje raspoložive tehnike sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša;

neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. ovoga Zakona;

obrada otpada su postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja;

odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući: *interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje, odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine), iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada*

odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;

opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. ovoga Zakona;

oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. ovoga Zakona sadržan je popis postupaka oporabe koji ne isključuje druge moguće postupke oporabe;

otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;

otpadna ulja su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja;

ovlaštenik je pravna ili fizička osoba – obrtnik kojem je prema ovom Zakonu dana suglasnost za sklapanje ugovora s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u vezi gospodarenja posebnom kategorijom otpada;

ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;

posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada;

postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije oporabe i zbrinjavanja, postupci oporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska oporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i preтовар otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja;

problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;

proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;

proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;

proizvođač proizvoda je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno stavlja na tržište proizvode i/ili uređaje i/ili opremu;

reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;

recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;

sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;

spriječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju: *količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.*

zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. ovoga Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

1. UVOD

Okvir sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj dan je u sljedećim dokumentima i propisima:

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 130/05)
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2007. – 2015. („Narodne novine“ br. 85/07, 126/10, 31/11)
- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13)
- Strategija zaštite okoliša Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 46/02).

Odgovornost u procesu unapređenja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom podijeljena je na sve sudionike u gospodarenju otpadom. U Nacionalnoj Strategiji gospodarenja otpadom naglašava se značaj ojačanja horizontalne i vertikalne koordinacije između upravnih struktura, uz odgovarajuću stručnu podršku.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13) detaljno propisuje dužnosti svih sudionika sustava gospodarenja otpadom pa tako i tijela jedinice lokalne samouprave.

Obveza izrade Plana gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave propisana je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13).

Plan gospodarenja otpadom Općine Pitomača za razdoblje od 2014.-2020. godine usklađen je sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 130/05).

Prema članku 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave treba sadržavati sljedeće:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

NAČELA I KONCEPT GOSPODARENJA OTPADOM RH

Prema čl. 6 Zakon o održivom gospodarenju otpadom gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

1. načelo onečišćivač plaća – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
2. načelo blizine – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
3. načelo samodostatnosti – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
4. načelo sljedivosti – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Koncept gospodarenja otpadom, utvrđen Strategijom gospodarenja otpadom RH („Narodne novine“ br. 130/05), za opći cilj ima smanjivanje količine otpada koji će se trajno odložiti i koji će biti inertan kako bi što manje ugrožavao okoliš, klimu i ljudsko zdravlje.

Ovaj se koncept svodi na tri osnovne faze (Izbjegavanje – Vrednovanje - Odlaganje):

- izbjegavanje nastanka otpada, što rezultira maksimalnim smanjivanjem količine i opasnih svojstava neizbježnog otpada na mjestu nastanka tako da u sljedeće faze gospodarenja otpadom odlazi manje ukupnog, a osobito neškodljivog otpada;
- vrednovanje – uporaba neizbježnog otpada ima zadaću iskoristiti materijalna i energetska svojstva otpada za proizvodnju sekundarnih sirovina i energije u granicama tehničkih mogućnosti te ekoloških i ekonomskih dobrobiti; ova faza započinje odvojenim skupljanjem korisnih i opasnih komponenti otpada i njihovim prijevozom do mjesta iskorištavanja;
- odlaganje (zbrinjavanje) ostatnog otpada na uređena kontrolirana odlagališta (sanirana postojeća ili nova) kao najniže rangiranoga u hijerarhiji otpada; uključene su sanacije odlagališta i drugih starih opterećenja.

STRATEŠKI CILJEVI GOSPODARENJA OTPADOM RH I ODGOVORNOSTI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Strategijom gospodarenja otpadom RH („Narodne novine“ br. 130/05) utvrđuju se sljedeći strateški ciljevi gospodarenja otpadom:

- izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetska uporabu otpada
- razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO (izbjegavanje, vrednovanje – uporaba, odlaganje): stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava
- smanjivanje rizika od otpada
- doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj
- edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenja otpadom.

Odgovornosti/aktivnosti jedinica lokalne samouprave (općina i gradova) na području gospodarenja otpadom određene Strategijom gospodarenja otpadom RH uključuju sljedeće:

- prostornim planovima utvrđivati lokacije za građevine i postrojenja za gospodarenje otpadom,
- donositi planove gospodarenja otpadom, usklađene s državnim planom gospodarenja otpadom,
- organizirati prikupljanje i sigurno odlaganje (komunalnog) otpada u skladu sa standardima i planom gospodarenja otpadom općine/grada,
- sustavno educirati i informirati lokalne upravne strukture i stanovništvo,
- omogućiti odvojeno prikupljanje sekundarnih sirovina i biootpada, te organizirati prijevoz do centara za gospodarenje otpadom,
- dostavljati podatke u skladu s propisima,
- stimulirati kupovanje ekološki prihvatljivih proizvoda

Općinski plan gospodarenja otpadom mora biti usklađen sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom RH, te sa Strategijom zaštite okoliša RH i programima zaštite okoliša. Donosi ga predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za razdoblje od šest godina.

2. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

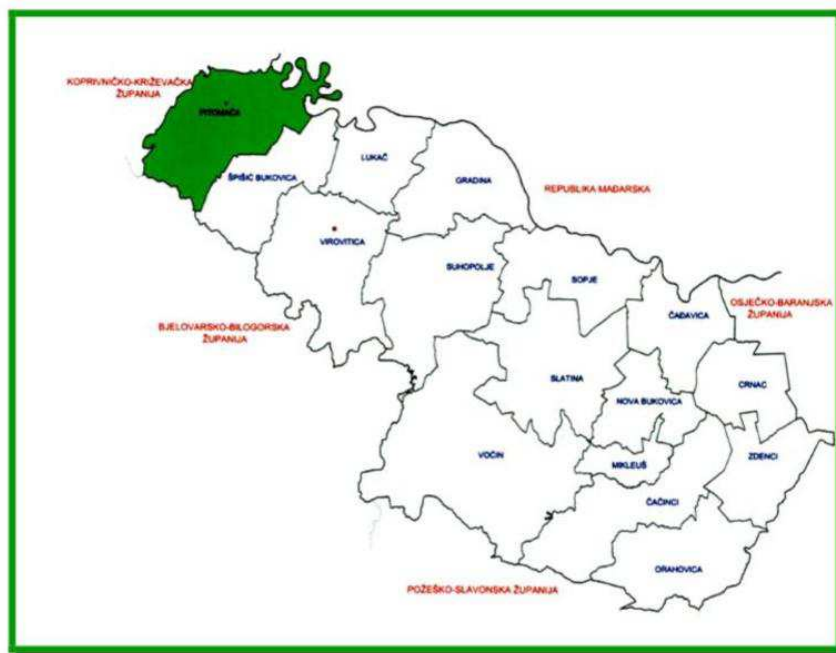
Općina Pitomača nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Virovitičko-podravске županije, na prostoru Bilogorske Podravine. Sa sjeverne strane graniči s Republikom Mađarskom, s istočne strane s općinom Špišić Bukovica, s južne strane s Bjelovarsko-bilogorskom županijom (općina Veliki Grđevac), a sa zapadne s Koprivničko-križevačkom županijom (općine Kloštar Podravski i Sesvete Podravske).

Općina Pitomača je jedna od većih općina u Virovitičko-podravskoj županiji, s površinom od 158,14 km², što predstavlja 7,82 % površine Županije. Broj stanovnika, prema Popisu iz 2011. godine je 10.059, što čini udio od 11,86% u ukupnom stanovništvu Virovitičko-podravске županije, a gustoća naseljenosti je 63,61 st/km². Ukupan broj kućanstava na području općine je 3.378.

U općini ima dvanaest naselja: Pitomaca, Dinjevac, Grabrovnica, Kladare, Križnica, Mala Črešnjevica, Otrovanec, Sedlarica, Stari Gradec, Starogradački Marof, Turnašica i Velika Črešnjevica.

Tablica 1: Rezultati popisa stanovništva iz 2011. godine u općini Pitomača

Redni broj	Ime naselja	Ukupan broj stanovnika
1.	Dinjevac	458
2.	Grabrovnica	405
3.	Kladare	467
4.	Križnica	128
5.	Mala Črešnjevica	199
6.	Otrovanec	624
7.	Pitomača	5.646
8.	Sedlarica	363
9.	Stari Gradec	674
10.	Starogradački Marof	247
11.	Turnašica	333
12.	Velika Črešnjevica	515
	UKUPNO	10.059

Slika 1: Položaj općine Pitomača u Virovitičko-podravskoj županiji

3. POSTOJEĆE STANJE GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM

3.1. Postojeći način sakupljanja, prijevoza i zbrinjavanja otpada

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13), komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Sukladno članku 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Na području općine Pitomača, od ukupno 12 naselja, organiziranim skupljanjem i tjednim odvozom komunalnog otpada obuhvaćena su sva naselja osim jednog, naselja Križnica. Naselje Križnicu s jugozapadne strane omeđuje rijeka Drava, a sa sjeveroistočne mađarsko-hrvatska granica koja djelomično prolazi starim tokom Drave. Prometna komunikacija ostatka općine Pitomača sa Križnicom odvija se skelom i pješačkim visećim mostom. Skela ne može prometovati pri niskom i visokom vodostaju Drave, a viseći je most širine manje od 2 metra, tako da preko njega mogu prelaziti pješaci i biciklisti. Problem odvoza otpada iz spomenutog naselja u općini Pitomača je riješen

postavljanjem kontejnera zapremine 5 m³ u naselju koji po pozivu prazni tvrtka „Prizma“ iz Kloštra Podravskog.

Poslove skupljanja otpada na području općine Pitomača obavlja komunalno društvo Komunalno Pitomača d.o.o. Trgovačko društvo Komunalno Pitomača d.o.o., kojemu je osnivač Općina Pitomača, obavlja komunalne djelatnosti održavanja čistoće, odlaganja komunalnog otpada, održavanja javnih površina, tržnica na malo i održavanja groblja, a u skladu s Odlukom o povjeravanju javnih ovlasti u području komunalnih djelatnosti.

Osim navedenog, poslove skupljanja papirne i kartonske ambalaže, staklene i plastične ambalaže, tekstila te električne i elektroničke opreme na pojedinim područjima obavljaju i druga trgovačka društva u privatnom vlasništvu ili u vlasništvu drugih jedinica lokalne samouprave (koncesionari) registrirana za obavljanje navedenih poslova.

Papir i staklo sa „zelenih otoka“ odvozi se po zahtjevu Komunalno Pitomača d.o.o., a odvoze ga Unija-papir d.d. Zagreb i Unija-nova d.o.o. Zagreb. Papir i plastiku od kućanstava jednom mjesečno odvozi Flora Vtc d.o.o. Virovitica.

Glomazni otpad odvozi se jednom godišnje, a odvozi ga je Ekos d.o.o. Bjelovar.

U rujnu 2014. godine postavljen je i prvi kontejner za skupljanje odjeće i obuće na području općine, a pražnjenje provodi Globus vl. Marijan Ivanović iz Pitomače.

Sakupljanjem i odvozom komunalnog otpada obuhvaćeno je 2961 domaćinstvo sa ukupno 8428 osoba te 142 pravne osobe sa ukupno 356 zaposlenih. Tijekom 2013. godine sakupljeno je i odvezeno cca 4000 tona miješanog komunalnog otpada.

Svim korisnicima organiziranog odvoza osigurane su kante volumena 120 l i kontejneri zapremine 1,1 m³ (za odlaganje otpada namijenjenih zgradama kolektivnog stanovanja, školama, grobljima, javnim površinama itd.), koje se prazne tjedno prema rasporedu odvoženja što se obavlja sa dva specijalizirana vozila – kamiona smećara te je na poslovima sakupljanja i odvoza dnevno aktivno zaposleno troje djelatnika.

Tvrtka Komunalno Pitomača d.o.o. komunalni otpad sa područja općine Pitomača odlaže na odlagalištu „Klisa“.

Tablica 2: Podaci o odloženim količinama komunalnog otpada na odlagalištu „Klisa“ (podaci preuzeti iz Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom za virovitičko - podravsku županiju za 2013. god., svibanj 2014.)

Odlagalište (naziv i mjesto odlaganja, te tko upravlja odlagalištem)	Jedinica lokalne samouprave koja odlaže komunalni otpad na odlagalište	Količina odloženog komunalnog otpada na odlagalište (u t)			Osnova određivanja količine (vaganje, izračun ili prosudba)
		2011.*	2012.*	2013.**	
„Klisa“ – Komunalno Pitomača d.o.o., Pitomača	Općina Pitomača	6 100	4 300	4000	prosudba

Napomene uz tablicu:

* podaci za 2011. i 2012. prema Izvješću o komunalnom otpadu za 2011. i 2012. od Agencije za zaštitu okoliša

** neverificirani podaci Virovitičko - podravske županije za 2013.

Na području općine Pitomača sustav odvojenog prikupljanja otpada uspostavljen je primarnom selekcijom otpada na kućnom pragu te putem „zelenih otoka“ sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada te odvojenim prikupljanjem krupnog (glomaznog) otpada. „Zeleni

otoci“ za odvojeno prikupljanje papira, plastike i stakla u općini postavljeni su u svim naseljima osim Križnice.

U cilju smanjenja ukupne količine komunalnog otpada i njegovog selektiranja u fazi prikupljanja, u suradnji i na osnovu sklopljenih ugovora sa tvrtkama Unija papir d.d. Zagreb i Unija nova d.o.o. Zagreb, na području općine formirani su „zeleni otoci“ sa kontejnerima za papir, staklo i plastiku. Ukupno je postavljeno 19 „zelenih otoka“ u 11 naselja te je tijekom 2013. godine preuzeto od strane Unija papir d.d. cca. 13,4 tona papira i kartona, a od strane Unija nova d.o.o. cca. 4,5 tona stakla koje je otišlo na daljnju obradu. Pražnjenje tih kontejnera vrši se prema pozivu od strane Komunalno Pitomača d.o.o.

„Zeleni otoci“, kojih ima ukupno 19, postavljeni su prema rasporedu u Tablici 3.

Tablica 3: Raspored i sastav „zelenih otoka“ na području općine Pitomača

LOKACIJA:	STAKLO:	PAPIR:	PLASTIKA:	TEKSTIL:
Dinjevac	1	1	1	
Grabrovnica	1	1	1	
Kladare	2	1	1	
Križnica				
Mala Črešnjevica	1	1	1	
Otrovanec	1			
Pitomača	8	10		1
Sedlarica	1	1	1	
Stari Gradac	1	1	1	
Starogradački Marof	1	1	1	
Turnašica	1	1	1	
Velika Črešnjevica	1	1	1	
UKUPNO:	19	19	9	1

U 2013. godini u dogovoru sa tvrtkom Flora Vtc d.o.o., Virovitica započet je pilot program odvojenog sakupljanja otpada na mjestu nastanka – domaćinstvu te su u tu svrhu svim domaćinstvima u naselju Pitomača podijeljene posebne vreće za odvojeno sakupljanje papira i plastike. Sakupljanje i odvoz tako odvojeno sakupljenog otpada vrši se jednom mjesečno od strane Flora Vtc d.o.o. Na taj način sakupljeno je cca. 24 tone papira, 12 tona plastike i cca. 4 tone ostalog otpada.

U 2014. godini ova djelatnost odvojenog sakupljanja otpada na mjestu nastanka proširena je na sva naselja na području općine Pitomača.

Komunalna tvrtka Komunalno Pitomaca d.o.o.

Općina Pitomača je 1993. godine osnovala Javno komunalno poduzeće koje godinu dana kasnije mijenja naziv u Komunalno Pitomača d.o.o. Tvrtka Komunalno Pitomača d.o.o., Vinogradska 41, Pitomača je društvo s ograničenom odgovornošću koje se bavi se pružanjem komunalnih usluga.

Komunalno Pitomača d.o.o. u sklopu svoga poslovanja obavlja sljedeće djelatnosti: održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, tržnice na malo, održavanje groblja i krematorija te obavljanje pogrebnih poslova i prijevoz skelom.

Tvrtka Komunalno Pitomača d.o.o. iz Pitomače posjeduje privremenu dozvolu za gospodarenje komunalnim i neopasnim otpadom (KLASA: UP/I-351-01/11-01/10, URBROJ: 2189/1-08/1-11-3) izdanu od Virovitičko-podravске županije, Upravnog odjela za prostorno uređenje, komunalnu djelatnost, graditeljstvo i zaštitu okoliša, dana 03.11.2011 s rokom važenja do 31.12.2013. godine.

Komunalno Pitomača d.o.o. predalo je u kolovozu 2013. godine Zahtjev za gospodarenje otpadom temeljem čl. 175. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13)., na temelju kojeg imaju pravo obavljati djelatnost skupljanja i zbrinjavanja neopasnog otpada do kraja 2014. godine.

4. POSTOJEĆE GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Odlagalište komunalnog i neopasnog otpada „KLISA“ je službeno odlagalište otpada za područje općine Pitomača. Otpad se neorganizirano i nekontrolirano odlagao od 1975. do 1996. kada je brigu o odlagalištu preuzelo komunalno trgovačko društvo.

Nalazi se na k.č. br. 777, 779 i 780, 812/1, 812/2, 813, 816/1, 811 k.o. Otrovanec površine 1 ha, koja je podijeljena na dva dijela poljskim putem koji tuda prolazi.

Odlagalište „Klisa“ se nalazi na udaljenosti od cca 3 km od naselja Pitomača, te cca 3 km od magistralne ceste D-2, a pristupni put je makadamski. Nalazi se izvan granica vodozaštitnog pojasa.

Na pristupnom putu prema odlagalištu nalazi se rampa kojom je zapriječen ulaz na odlagalište izvan radnog vremena. Na ulasku na odlagalište nalazi se ploča na kojoj je vidljivo ispisano tko gospodari odlagalištem s istaknutim radnim vremenom svakog radnog dana od 08 do 15 sati. U to vrijeme na odlagalištu se nalazi djelatnik tvrtke koji vrši kontrolu dovoza i naplatu odlaganja otpada od strane fizičkih lica. Sama lokacija je pokrivena video nadzorom i na posebnoj ploči su navedene vrste otpada koje se mogu odlagati na odlagalištu. Odlagalište je ograđeno žičanom ogradom koja priječi pristup neovlaštenim osobama, visine 2,20 metara. Sa svih strana se nalazi šuma te postoji vatrobrani pojas koji je uređen. Sabijanje otpada se vrši ovisno o količini i vrsti, buldožerom, svakih 7 do 10 dana. Na samom odlagalištu nema infrastrukture (plin, voda, struja). Udaljenost do prvog naselja je 1000 metara zračne linije.

Površina odlagališta je 10 000 m², a kapacitet 30 000 m³.

U travnju 2008. godine je izrađen Plan sanacije i zatvaranja odlagališta „KLISA“ s brojem : TD 03-03/2008 od strane tvrtki Eko-monitoring d.o.o. iz Varaždina, CROMING d.o.o. iz Pitomače i GEOSOFT d.o.o. iz Orahovice., ali su se pripremne radnje za sanaciju počele provoditi tek tijekom 2014.

Odredbama ugovora o pristupanju Europskoj uniji Republika Hrvatska se obvezala osigurati postupno smanjivanje otpada odloženog na postojeća neusklađena odlagališta. Navedeno je propisano i odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, te je propisano da je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj zabranjeno nakon 31. prosinca 2017. te bi sva odlagališta trebala biti sanirana do konca 2018.

Tablica 4: Podaci o sanaciji službenog odlagališta komunalnog otpada na području općine na kraju 2013. (Izvor podataka: Izvješće o obavljenoj reviziji za gospodarenje otpadom na području Virovitičko-podravске županije iz listopada 2014.):

Odlagalište/ jedinica lokalne samouprave	Stanje sanacije	Utrošena sredstva za sanaciju odlagališta i izvori sredstava na koncu 2013.			
		Fond	Vlastita sredstva jedinice lokalne samouprave	Komunalno društvo	Ukupno
„KLISA“	u pripremi	72.224,00	108.336,00	0,00	180.560,00

ŽUPANIJSKI CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Prostornim planom Virovitičko-podravške županije („Službeni glasnik Virovitičko-podravške županije“ broj 7a/00, 1/04, 5/07, 1/10, 2/12, 4/12-pročišćeni tekst i 2/13) i Županijskim planom gospodarenja otpadom (2008. god), za područje županije predviđen je županijski koncept gospodarenja otpadom, kojim se planira izgradnja centra za gospodarenje otpadom za cijelo područje županije.

Aktivnosti vezane uz gospodarenje otpadom su započele u 2004. kada je izrađena Stručna podloga - Izbor lokacije i izrada programa za izgradnju i gospodarenje novim centralnim županijskim odlagalištem komunalnog otpada. Navedenim dokumentom su razmotrene tri moguće lokacije centra za gospodarenje otpadom (Jasenaš u Virovitici, Dabrovica u Suhopolju i Lukavac u Slatini).

Nakon toga je trebala uslijediti izrada Studije utjecaja na okoliš, koja je trebala dati i konačnu ocjenu prihvatljivosti, kako bi se moglo pristupiti izradi projektne dokumentacije i konačne izgradnje odlagališta. Međutim, studija utjecaja na okoliš nije izrađena nego je u 2010. izrađen Elaborat o reevaluaciji postupka izbora lokacije županijskog centra za gospodarenje otpadom, kojom je određena najpovoljnija lokacija za izgradnju centra Jasenaš u naselju Jasenaš, udaljenom 12 km od grada Virovitice. Navedena lokacija je utvrđena i Prostornim planom Virovitičko-podravške županije (zadnje su V. Izmjene i dopune Prostornog plana iz 2013.).

Županijski centar za gospodarenje otpadom nudio bi kompletno zbrinjavanje otpada: prihvata razvrstanog i nerazvrstanog otpada, mehaničku i biološku obradu otpada (reciklažno dvorište i kompostiranje), zbirno mjesto za opasni otpad i njegovo skladištenje, odlaganje neobrađenog otpada i monitoring.

Na nivou županije osnovana je tvrtka Županijski centar za gospodarenje otpadom d.o.o., Virovitica, koja treba voditi sve poslove oko pripremanja i realizacije ovog projekta, kao i buduće aktivnosti vezane za gospodarenje otpadom nakon realizacije projekta.

Virovitičko-podravška županija je u 2008. sa svim jedinicama lokalne samouprave na svom području zaključila ugovor o izgradnji i korištenju županijskog centra za gospodarenje otpadom, kojim je utvrđen način financiranja istražnih radova i izrade projektno-tehničke dokumentacije.

Ugovoreno je da je Županijski centar za gospodarenje otpadom d.o.o., Virovitica nositelj svih aktivnosti u izgradnji, a istražne radove i izradu dokumentacije financira Fond, Virovitičko-podravška županija te jedinice lokalne samouprave na području Virovitičko-podravške županije. Omjer sufinanciranja Virovitičko-podravške županije i jedinica lokalne samouprave je određen 25,0 % za Virovitičko-podravsku županiju, a za jedinice lokalne samouprave (tri grada i 13 općina) 75,0 %. Sudjelovanje jedinica lokalne samouprave u troškovima sufinanciranja je određeno prema visini izvornih prihoda proračuna jedinica lokalne samouprave za 2007. u odnosu na njihove ukupne prihode po toj osnovi.

Virovitičko-podravška županija je u rujnu 2009. s Fondom zaključila ugovor o zajedničkom ulaganju u pripremne radove za osnivanje i izgradnju županijskog centra za gospodarenje otpadom (istražni radovi i izrada projektno-tehničke dokumentacije), kojim su radovi predviđeni u iznosu 10.000.000,00 kn, od čega Fond sufinancira radove u iznosu 6.000.000,00 kn ili 60,0 %, a razliku Virovitičko-podravška županija, odnosno Virovitičko-podravška županija i jedinice lokalne samouprave u omjerima utvrđenim ugovorom iz 2008. Po navedenom ugovoru su u 2010. obavljeni poslovi izrade Elaborata o reevaluaciji postupka izbora lokacije županijskog centra za gospodarenje otpadom u iznosu 84.255,00 kn, za što je Fond doznačio sredstva u iznosu 50.553,00 kn ili 60,0 %. Razliku u iznosu 33.702,00 kn podmirila je Virovitičko-podravška županija u iznosu 8.425,50 kn i jedinice lokalne samouprave u iznosu 25.276,50 kn.

S navedenim Elaboratom su u 2010. prekinute daljnje aktivnosti na izgradnji županijskog centra za gospodarenje otpadom.

U ožujku 2011. god. donesena je Izmjena i dopuna plana gospodarenja otpadom u RH za razdoblje 2007-2011. god. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost preuzeo je poslove izrade daljnje projektno-tehničke dokumentacije i sve radove koji idu uz to, budući da osnovana

društva za gospodarenje otpadom po županijama nisu imala dovoljno kapaciteta za provođenje aktivnosti na izgradnji centara za gospodarenje otpadom.

U tijeku je izrada studije pred izvodljivosti čije poslove vodi Fond, a o čemu će ovisiti i buduće postojanje županijskog centra za gospodarenje otpadom.

5. LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM

Na području općine Pitomača nalazi se 6 divljih odlagališta.

Tablica 5: Popis otpadom onečišćenog tla i neuređenih odlagališta iz 2013. godine:

REDNI BROJ	DIVLJE ODLAGALIŠTE	LOKACIJA
1.	Križnica	k.č.br. 7853/41 i 7853/42 k.o. Križnica
2.	Stari Gradac	k.č.br. 793/55 k.o. Stari Gradac
3.	Stari Gradac	k.č.br. 2012/1 i 2012/2 k.o. Stari Gradac
4.	Dinjevac	k.č.br. 1/2 i 1/3 k.o. Dinjevac
5.	Velika Črešnjevica	k.č.br. 802/4 i 802/5 k.o. Velika Črešnjevica
6.	Kladare	k.č.br. 3085 k.o. Kladare

6. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

6.1. MJERE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Preventivne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada su univerzalne mjere koje se mogu primijeniti na bilo kojem području i za bilo koje vrste otpada.

Ovim Planom predviđene su opće mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina generiranog otpada:

Opće mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina generiranog otpada u proizvodnji:

1. izbjegavati nastanak otpada u proizvodnji razvojem tehnologije koja ne stvara otpad;
2. vraćati otpad u vlastitu proizvodnju, upućivati ga na recikliranje i koristiti u drugim proizvodnim procesima;
3. proizvoditi robu koja nakon upotrebe ima manje otpada kojeg treba obraditi;
4. pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom ambalaže i štetnosti otpada;
5. proizvod na tržište davati u najnužnijoj ambalaži i ne pakirati ih u ambalažu koja služi za jednokratnu upotrebu, a nakon toga se odbacuje kao otpad.

Opće mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina generiranog otpada u potrošnji:

1. ne kupovati proizvode koji se ne mogu reciklirati, izbjegavati robu u jednokratnoj ambalaži, odnosno pri kupovanju preferirati povratnu ambalažu, smanjiti korištenje plastičnih vrećica i slične ambalaže i dr.;
2. koristiti medije i obrazovne institucije za edukaciju proizvođača i potrošača o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja;
3. stimulirati kupovine ekološki povoljnih proizvoda.

Mjere za unapređivanje sustava odvojenog skupljanja i recikliranja otpada:

1. uspostaviti funkcionalne sustave skupljanja i recikliranja pojedinih komponenata komunalnog otpada (staklo, papir, plastika, metali, razgradivi otpad iz kuhinja i vrtova itd.);
2. uvoditi sustave odvojenog skupljanja komunalnog otpada.

6.2. IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA NA PODRUČJU OPĆINEOvim Planom predložene su opće mjere edukacije i informiranja:

1. edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom;
2. poticati aktivnu suradnju s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada;
3. osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV, novine), na panoima, vozilima, u reciklažnim dvorištima, „zelenim otocima“, itd.;
4. uvesti „otvoreni telefon“ za komunikaciju s građanima i izraditi informativne web stranice i/ili korištenje institucije Zelenog telefona i njegove postojeće infrastrukture;
5. kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom;
6. izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, ostatni otpad, divlja odlagališta i dr.);
7. istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša općenito;
8. oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu „zelenih otoka“ te ostalih objekata za prihvata otpada na području općine.

Izobrazno-informativne aktivnosti

Nužnost uključivanja javnosti u ispunjavanje ciljnih vrijednosti i zadataka iz područja gospodarenja otpadom prepoznaju donositelji političkih odluka, dionici zaduženi za gospodarenje otpadom, općine kao i niz drugih dionika.

Javnost uključuje raznolike skupine, primjerice: lokalno stanovništvo, zemljoposjednike, vlasnike nekretnina, djecu školskog uzrasta, kao i nevladine organizacije. Svaka od tih skupina ima različite zadatke sposobnosti u vezi gospodarenja otpadom. Stoga za učinkovito uključivanje tih skupina treba provoditi individualiziranu strategiju pristupa interesnim skupinama.

Nekoliko je načina za podizanje svijesti javnosti vezano uz problematiku otpada i pružanje informacija kako s njim postupati.

Osvješćivanje se može postići putem informativnih kampanja ili smjernica. Kada se započinje s novom inicijativom, poput skupljanja baterija ili elektronske i električne opreme iz kućanstava, odgovarajućim medijem se mogu pokazati TV spotovi ili oglasi u novinama.

Drugi je medij za informacije Internet. Dizajniranje Internet stranice na kojoj javnost može pronaći plan gospodarenja otpadom i letke relativno je lako i nije skupo. Internet stranica može biti proširena i s odgovorima na često postavljana pitanja i relevantnim poveznicama na druge Internet stranice na kojima korisnik može pronaći dodatne informacije. Na lokalnoj ili regionalnoj razini, kompetentna vlast ili tvrtka koja se bavi gospodarenjem otpadom može uspostaviti dežurni telefon ili komunikaciju putem elektronske pošte kako bi omogućili građanima da postavljaju pitanja vezana uz sustav gospodarenja otpadom. Također postoji mogućnost „učenja kroz primjenu“, npr. putem obučenog osoblja u reciklažnim dvorištima koje pomažu građanima da ispravno odvoje svoj otpad.

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13) jedinica lokalne samouprave dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

Jedinica lokalne samouprave dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Na području općine Pitomača nije bilo organizirane edukacije o gospodarenju otpadom što je u budućnosti potrebno promijeniti. Edukaciju građanstva potrebno je provoditi od strane komunalne tvrtke putem tematskih predavanja i radionica o učinkovitom gospodarenju otpadom, putem prigodnih letaka te javnom objavom plana odvoženja komunalnog, krupnog i ostalih oblika komunalnog otpada.

Akcije prikupljanja otpada

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Osoba kojoj je izdana suglasnost dužna je osigurati predaju prikupljenog otpada akcijom osobi koja posjeduje važeću dozvolu.

Nadležni upravni odjel će najkasnije mjesec dana prije početka akcije osigurati dostavu podataka o akciji u informacijski sustav gospodarenja otpadom. Trajanje akcije ograničeno je na najviše 30 dana. Osoba koja organizira akciju smatra se vlasnikom prikupljenog otpada tijekom trajanja akcije. Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji. Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama na svojem području Agenciji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Na području općine Pitomača organizirane su akcije prikupljanja otpada. Npr. povodom Dana planete Zemlje 22. travnja Općina Pitomača se uključila u akciju „Zelena čistka“ – jedan dan za čisti okoliš (jednodnevna akcija čišćenja divljih odlagališta otpada koja se odvijala u sklopu globalnog projekta „Let's do it – World cleanup 2013“).

7. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Ovim Planom predviđene su opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada:

1. poduzeti aktivnosti za provođenje sanacije postojećeg odlagališta „Klisa“ te nastaviti odlaganje komunalnog otpada do vremena izgradnje i otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom, odnosno do konca 2018. godine
2. prenamjena službenog odlagališta „Klisa“, nakon uspostave rada županijskog centra za gospodarenje otpadom, u pretovarnu stanicu za prihvrat i privremeno odlaganje nesortiranog komunalnog otpada s naseljenog gravitirajućeg područja te pretovar radi odvoza na konačnu obradu i trajno odlaganje u okviru ŽCGO
3. odrediti lokaciju na koju će se smjestiti reciklažno dvorište za komunalni otpad, reciklažno dvorište za građevinski otpad, kompostana te skladište za opasni otpad
4. urediti, opremiti i staviti u funkciju reciklažno dvorište za komunalni otpad, reciklažno dvorište za građevinski otpad, kompostanu te skladište za opasni otpad
5. sanirati sva postojeća neuređena („divlja“) odlagališta evidentirana na području općine Pitomača
6. uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem otpada kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta
7. educirati stanovništvo za korištenje ekološko prihvatljivih proizvoda

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13) posebnom kategorijom otpada smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Država je kroz ciljane Pravilnike utvrdila način postupanja s posebnim kategorijama otpada i donijela:

- Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (»Narodne novine«, br. 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13 i 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (»Narodne novine« br. 40/06, 31/09, 156/09 i 111/11 i 86/13)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (»Narodne novine«, broj 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12 i 86/13)
- Pravilniku o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (»Narodne novine«, broj 133/06, 31/09, 156/09 i 45/12)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (»Narodne novine«, br. 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13 i 91/13)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (»Narodne novine« br. 72/07)
- Pravilniku o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (»Narodne novine«, broj 42/14, 48/14 i 107/14)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (»Narodne novine« br. 103/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (»Narodne novine« br. 128/08)
- Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom (»Narodne novine« br. 38/08)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13) nalaže da se otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora odvojeno sakupljati i skladištiti kako bi se omogućilo gospodarenje tim otpadom u skladu s odredbama Zakona i propisima donesenim na temelju Zakona.

OPASNI OTPAD

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

U opasni otpad u komunalnom otpadu spadaju:

- istrošene baterije;
- ambalaža od kemikalija, pesticida, boja, ulja, sredstava za čišćenje;
- fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu;
- posude pod tlakom;
- ostaci lijekova;
- infektivni materijal;
- razni drugi predmeti koji sadrže opasne elemente i spojeve.

Jedinica lokalne samouprave mora omogućiti odgovarajuću infrastrukturu za odvojeno prikupljanje opasnog otpada iz kućanstava putem reciklažnog dvorišta ili mobilnog uređaja.

Na području općine Pitomača proizvođači opasnog otpada moraju osigurati skladištenje toga otpada na mjestu njegova nastanka uz obvezno vođenje očevidnika o vrsti, količini i načinu njegova skladištenja, ili takav otpad odvoziti na prikupljališta opasnog otpada.

Opasni otpad iz skladišta može se predati samo ovlaštenom sakupljaču, odnosno obrađivaču, uz obaveznu popratnu dokumentaciju o otpadu.

Prikupljanje posebnih kategorija otpada obavljaju tvrtke koje posjeduju odgovarajuću dozvolu za gospodarenje tim kategorijama otpada (sakupljanje, prijevoz, uporabu i zbrinjavanje i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik).

POSTAVLJANJE RECIKLAŽNOG DVORIŠTA

Jedinica lokalne samouprave treba prema članku 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13) osigurati postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini.

Jedinice lokalne samouprave dužne su prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13) u roku od godine dana od stupanja na snagu Zakona osigurati ispunjenje obveza iz članka 35. stavka 1. točke 1. i 2. koje se odnose na postavljanje odgovarajućeg broja spremnika za papir, metal, staklo, plastiku i tekstil te omogućiti funkcioniranje reciklažnog dvorišta.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13) članku 35. broj i položaj reciklažnih dvorišta ovisi o broju stanovnika pojedine jedinice lokalne samouprave.

Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području. S obzirom na broj stanovnika u općini Pitomača (10.059 stanovnika) JLS je obavezna osigurati funkcioniranje jednog reciklažnog dvorišta.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13), reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Reciklažno dvorište je namijenjeno zaprimanju sljedećeg komunalnog otpada nastalog u kućanstvu na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematičnog otpada, otpadnog papira, drva, metala, stakla, plastike, tekstila i krupnog (glomaznog) otpada.

Reciklažnim dvorištem ne smatraju se spremnici za odvojeno prikupljanje papira, stakla, plastike, metala i tekstila koje jedinica lokalne samouprave postavlja na javnoj površini, odnosno „zeleni otoci“.

Reciklažno dvorište mora udovoljavati sljedećim tehničko-tehnološkim uvjetima definiranim Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14 i 51/14):
• mora biti označeno sukladno Pravilniku, • mora biti opremljeno odgovarajućom vagonom, • mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom, • da je onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more, • da je onemogućeno raznošenje otpada u okolišu, odnosno da je onemogućeno njegovo razlijevanje i/ili ispuštanje u okoliš, • da je do građevine omogućen nesmetan pristup vozilu, • na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke: RECIKLAŽNO DVORIŠTE, SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA, BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA I RADNO VRIJEME, • osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osigurati da je izvan radnog vremena reciklažnog dvorišta onemogućen pristup neovlaštenim osobama na lokaciju reciklažnog dvorišta i pristup otpadu, • osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osobi koja radi u reciklažnom dvorištu osigurati pisane i ovjerene upute o postupanju u vezi: 1. zaprimanja otpada, uključujući i provjeru vrste otpada, vaganje i utvrđivanje prava korisnika na besplatno korištenje usluga reciklažnog dvorišta, 2. provjere funkcionalnih svojstava pojedinih spremnika, 3. čišćenja i uklanjanja rasutog i/ili razlivenog otpada, odnosno otpada kojeg nije dopušteno zaprimati u reciklažnom dvorištu, 4. postupanja u slučaju izvanrednih događaja. • osoba koja zaprima otpad u reciklažnom dvorištu dužna je razvrstati zaprimljeni otpad odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju u odgovarajućim spremnicima, • osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je zaprimati otpad propisan Dodatkom III ovoga Pravilnika i otpad propisom posebnim propisom koji uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada, • u reciklažnom dvorištu otpad se mora zaprimati odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju, • reciklažno dvorište mora se upisati u očevidnik reciklažnih dvorišta, te očevidnik trgovaca otpadom ako obavlja djelatnost trgovanja otpadom, • osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je gospodariti posebnim kategorijama otpada sukladno posebnim propisima koji uređuju gospodarenje posebnom kategorijom otpada, • osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je sakupljeni otpad predati osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada, osim ako se radi o posebnoj kategoriji otpada sa kojom mora postupati sukladno posebnim propisom kojom se uređuje gospodarenje tom posebnom kategorijom otpada.

Prostornim planom općine Pitomača (Službene novine 3/03, 1/09 i 7/13) predviđeno je da će se nakon uspostave rada županijskog centra za gospodarenje otpadom, na lokaciji „Klisa“ organizirati pretovarna stanica, reciklažno dvorište i skladište za opasni otpad.

Općina Pitomača pokrenula je aktivnosti vezane uz izmjene i dopune važećeg Prostornog plana uređenja općine Pitomača, kojima se, između ostaloga, namjerava lokaciju budućeg reciklažnog dvorišta izmjestiti sa lokacije odlagališta „Klisa“ koje treba biti sanirano do kraja 2018. godine, na lokaciju proširenog dijela Poduzetničke zone «Rakitka» u Kladarama (č.k.br. 924/31, 924/32, 924/33 k.o. Kladare).

Lokacija u Kladarama opremljena je potrebnom infrastrukturom, a Općina Pitomača na istoj lokaciji planira uz reciklažno dvorište izgraditi i kompostanu.

Na lokaciji odlagališta «Klisa» važećom prostorno-planskom dokumentacijom je planirano i skladište za opasni otpad, no tamo nema uvjeta za skladištenje istog, te se on skladišti na mjestu nastanka do predaje ovlaštenom sakupljaču.

Građevni materijal na području općine trenutno se zbrinjava na dvije lokacije (Pitomača, Kladare) te će se jedna od njih sukladno terminskom planu odabrati za buduću lokaciju reciklažnog dvorišta za građevni otpad.

AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE SANACIJE POSTOJEĆEG ODLAGALIŠTA „KLISA“

U nastavku slijede uvjeti kojima moraju odgovarati sve kategorije odlagališta prema Pravilniku o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“ br. 117/07, 111/11, 17/13 i 62/13):

OPĆI UVJETI ZA SVE KATEGORIJE ODLAGALIŠTA
Lokacija odlagališta
- Lokacija odlagališta otpada mora biti udaljena najmanje 500 m od naseljenog područja gdje stalno borave ljudi. - Lokacija odlagališta nije dozvoljena na: - vodozaštićenom području, određenom prema propisima koji reguliraju zaštitu voda, - zaštićenom području izvora termalno-mineralne vode, određenom prema propisima koji reguliraju zaštitu voda - poplavnom području, određenom prema propisima koji reguliraju zaštitu voda, - području ugroženom od klizišta, urušavanja, usjeda ili drugih gibanja zemljine mase, ukoliko te opasnosti nije moguće spriječiti tehničkim mjerama, - području s nejednakim geotehničkim svojstvima na površini i ispod površine, koji ugrožavaju odlagalište, ukoliko takove opasnosti nije moguće spriječiti tehničkim mjerama, - terenu izvan poplavnog područja iz alineje 3., ako je u području poplavnih voda vrijeme povrata od 500 godina i ako osiguranje od poplavnih voda nije moguće osigurati tehničkim mjerama, - terenu sa slobodnom tekućom podzemnom vodom, ako je razina najviše očekivane površine podzemne vode, kod uzimanja u obzir mogućeg usjeda, manja od jednog metra ispod temeljnog tla odlagališta i tu udaljenost nije moguće ustanoviti odgovarajućim tehničkim mjerama.
Zaštita voda
- Dno odlagališta otpada mora biti najmanje 1 m iznad najviše razine podzemne vode. - Podzemni dio tla odlagališta, najmanje na području tijela odlagališta, mora biti geološki i hidrogeološki jedinstven i takvog geološkog sastava da osigurava zaštitu tla te onečišćenje podzemne i površinske vode.

• Prosječna vodonepropusnost tla na području temeljnog tla i bočnih strana tijela odlagališta mora biti manja od: – za odlagalište za opasni otpad: $k= 1 \times 10^{-9}$ m/s u debljini tla najmanje od pet metara, – za odlagalište za neopasni otpad: $k= 1 \times 10^{-9}$ m/s u debljini tla od najmanje jednog metra, – za odlagalište za inertni otpad: $k= 1 \times 10^{-7}$ m/s u debljini tla od najmanje jednog metra. Ispunjenje ovih uvjeta može se osigurati i nanošenjem umjetnih brtvenih slojeva na područje temeljnog tla i bočnih strana tijela odlagališta kako bi se dobilo jednakovrijedno svojstvo tla s obzirom na vodonepropusnost i zadržavanje vode. Umjetni brtveni sloj ne smije biti manji od pola metra.																		
• Za tijelo odlagališta potrebno je urediti temeljno tlo i bočne strane tijela odlagališta na način koji osigurava stabilnost odlagališta i izvedbu brtvenih i drenažnih slojeva.																		
• Na temeljno tlo i bočne strane odlagališta mora se postaviti brtveni sloj.																		
• Na odlagalištu za opasni i neopasni otpad mora se osigurati odvođenje procjednih voda kroz drenažni sloj i njihovo sakupljanje izvan tijela odlagališta.																		
• Drenažni sloj mora biti debljine veće od 0,5 m.																		
• Sakupljene procjedne vode moraju se obraditi prije ispusta u prijemnik prema propisima o zaštiti voda.																		
• Prodiranje otpada u drenažni sloj se mora spriječiti odgovarajućim prihvatljivim tehničkim rješenjima.																		
*Uvjeti iz točke 2.2 i 2.3. ne moraju se primijeniti za odlagalište inertnog otpada ukoliko se propisanim postupcima procjene utjecaja na okoliš utvrdi da nema štetnih utjecaja na kvalitetu tla, podzemne i površinske vode.																		
Prekrivanje odlagališta																		
• Površine ispunjenih dijelova tijela odlagališta za neopasni i opasni otpad treba prekrivati i osigurati potrebno površinsko brtvljenje s ugrađenim sustavom površinske odvodnje oborinske vode i sustavom otplinjavanja.																		
• Oborinske vode ne smiju doći u dodir s ispunjenim tijelom odlagališta i moraju se sakupljati odvojeno od procjednih voda.																		
• Preporuke za površinsko brtvljenje dane su u sljedećoj tablici:																		
<table><tr><th>Vrsta odlagališta</th><th>Odlagalište za neopasni otpad</th><th>Odlagalište za opasni otpad</th></tr><tr><td>Sloj za otplinjavanje</td><td>zahtijeva se</td><td>ne zahtijeva se</td></tr><tr><td>Nepropusni umjetni brtveni sloj</td><td>ne zahtijeva se</td><td>zahtijeva se</td></tr><tr><td>Nepropusni mineralni sloj</td><td>zahtijeva se</td><td>zahtijeva se</td></tr><tr><td>Drenažni sloj > 0,5 m</td><td>zahtijeva se</td><td>zahtijeva se</td></tr><tr><td>Rekultivacijski sloj > 1 m</td><td>zahtijeva se</td><td>zahtijeva se</td></tr></table>	Vrsta odlagališta	Odlagalište za neopasni otpad	Odlagalište za opasni otpad	Sloj za otplinjavanje	zahtijeva se	ne zahtijeva se	Nepropusni umjetni brtveni sloj	ne zahtijeva se	zahtijeva se	Nepropusni mineralni sloj	zahtijeva se	zahtijeva se	Drenažni sloj > 0,5 m	zahtijeva se	zahtijeva se	Rekultivacijski sloj > 1 m	zahtijeva se	zahtijeva se
Vrsta odlagališta	Odlagalište za neopasni otpad	Odlagalište za opasni otpad																
Sloj za otplinjavanje	zahtijeva se	ne zahtijeva se																
Nepropusni umjetni brtveni sloj	ne zahtijeva se	zahtijeva se																
Nepropusni mineralni sloj	zahtijeva se	zahtijeva se																
Drenažni sloj > 0,5 m	zahtijeva se	zahtijeva se																
Rekultivacijski sloj > 1 m	zahtijeva se	zahtijeva se																
Odlagališni plin																		
• Ukoliko na odlagalištu nastaje odlagališni plin potrebno je osigurati sustav sakupljanja odlagališnog plina koji se mora obraditi i koristiti.																		
• Ako se sakupljeni odlagališni plinovi ne mogu upotrijebiti za dobivanje energije, treba ih spaliti na području odlagališta ili spriječiti njihovu emisiju u zrak.																		

Osnovna opremljenost odlagališta
Na ulazu u odlagalište mora biti postavljen natpis s navedenim imenom odlagatelja, vrste odlagališta i radnim vremenom odlagališta.
Na uočljivom mjestu na odlagalištu mora biti istaknut plan postupaka za slučaj izvanrednog događaja.
Odlagalište mora biti ograđeno najmanje dva metra visokom ogradom.
Stalnim nadzorom treba spriječiti nenadzirani unosa otpada na odlagalište.
Na području odlagališta moraju se nalaziti dovoljno velike površine za izvođenje postupaka preuzimanja i provjere predanog otpada te za parkiranje i okretanje dostavnih vozila.
Odlagalište mora biti opremljeno uređajima za sprječavanje prenošenja prašine i nečistoća s transportnih vozila s odlagališta na kolnike javnih cesta.
Na području odlagališta mora biti uređen dovoljan skladišni prostor za privremeno skladištenje otpada prije odlaganja.
Odlagalište mora imati priključak na javnu cestu.
Vozilo kojim se dovozi otpad do odlagališta otpada mora biti tako opremljeno da se spriječi rasipanje otpada, širenje prašine, buke i mirisa.
Oko ograde odlagališta otpada mora biti uređen protupožarni pojas širine 4-6 m.
Na odlagalištu otpada iza protupožarnog pojasa mora se urediti vizualno dovoljan visoki zeleni pojas.

KONTROLA METEOROLOŠKIH PARAMETARA NA ODLAGALIŠTU
Mjerenja meteoroloških parametara obuhvaćaju dnevno mjerenja količine oborina, temperature zraka, brzine i smjera vjetra, vlage zraka i isparavanja.
Nakon zatvaranja odlagališta mjerenja se provode jednom mjesečno u idućih 5 godina.
Meteorološki parametri mogu se prikupljati s najbliže meteorološke stanice državne meteorološke mreže.
KONTROLA EMISIJA TVARI U ZRAK IZ ODLAGALIŠTA
Mjerenja koncentracije odlagališnih plinova u zrak obuhvaćaju: Mjesečna mjerenja koncentracije CH₄, CO₂ i O₂ u odlagališnom plinu za vrijeme rada odlagališta, a nakon zatvaranja svakih 6 mjeseci. Mjerenje ostalih odlagališnih plinova (H₂S i H₂) provodi se ovisno o sastavu odloženog otpada ili ako je to propisano u dozvoli za obavljanje djelatnosti odlaganja otpada.
Mjerenje se mora provesti na reprezentativnom broju uzoraka.
Učinkovitost sustava za skupljanje odlagališnog plina mora se redovito provjeravati.
Ako se rezultati mjerenja sastava i koncentracije odlagališnog plina ponavljaju, vrijeme između dvaju uzastopnih mjerenja može se produžiti, ali ne smije biti duže od šest mjeseci.
Mjerenje koncentracije odlagališnih plinova se mjeri svakih šest mjeseci nakon zatvaranja odlagališta.
KONTROLA EMISIJA TVARI U PROCJEDNE I OBORINSKE VODE NA ODLAGALIŠTU
Mjerenje parametara procjedne vode provodi se svaka tri mjeseca i obuhvaća količinu i sastav procjedne vode za vrijeme rada odlagališta, a nakon zatvaranja svakih šest mjeseci.
Opseg mjerenja parametara procjedne vode određuje se vodopravnom dozvolom prema posebnom propisu o zaštiti voda i/ili u postupku procjene utjecaja na okoliš.
U sklopu mjerenja sastava procjedne vode mora se mjeriti i vodljivost.
Parametri za koje se provodi mjerenje moraju odražavati svojstva procjedne vode.
Mjerenje se mora provesti na reprezentativnom broju uzoraka.

Opseg mjerenja parametara oborinske vode iz nadstrešnice, manipulativnih površina ili prekrivenih površina odlagališta određuje se vodopravnom dozvolom prema posebnom propisu o zaštiti voda.
KONTROLA PODZEMNE VODE NA ODLAGALIŠTU
Opseg mjerenja parametara podzemne vode određuje se u vodopravnoj dozvoli prema posebnom propisu o zaštiti voda i/ili u propisanom postupku procjene utjecaja na okoliš.
Mjerenja parametara podzemne vode obuhvaćaju mjerenja visine razine podzemne vode i parametara onečišćenja podzemne vode prema posebnom propisu
U prvoj godini rada odlagališta mjerenja treba provoditi jednom mjesečno. Ako se vrijednosti mjerenih parametara ne promijene, u nastavku rada odlagališta mjerenja tih parametara mogu su izvoditi jednom u 3 mjeseca, a nakon zatvaranja odlagališta svakih 6 mjeseci.
Parametri onečišćenja podzemne vode moraju se mjeriti na jednom mjernom mjestu uzvodno i na najmanje 2 mjerna mjesta nizvodno od područja utjecaja odlagališta.

8. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Ovim Planom predviđene su mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada:

- edukacijom stanovništva poticati kompostiranje vrtnog otpada
- osigurati odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava s ciljem kompostiranja te podijeliti kompostere zainteresiranim kućanstvima.
- u cilju smanjivanja količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta ovim Planom predlaže se izgradnja kompostane na području općine Pitomača.

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva. Biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Čine ga biorazgradive komponente komunalnog otpada kao što su papir, otpad iz vrtova i parkova, otpad od hrane, drvo, tekstil i dr., uključuje biootpad iz komunalnog otpada. Ne uključuje proizvodni otpad, otpad iz poljoprivrede i šumarstva, muljeve i sl.

BIOOTPAD je biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda. Porijeklom može biti komunalni ali i proizvodni otpad.

Ne uključuje otpad iz poljoprivrede i šumarstva, gnojivo, muljeve iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, tekstil od prirodnih vlakana, papir, karton, drvo, te nusproizvode iz proizvodnje prehrambenih proizvoda koji neće postati otpadom.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13), člankom 24. propisani su ciljevi za odloženi biorazgradivi komunalni otpad sukladno Direktivi o odlaganju 1999/31/EC i dokumentu „Accession document, Chapter 27: Environment, Brussels, 22 December 2010“.

Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

1. 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koji se u kalendarskoj godini smije godišnje odložiti na odlagalištu i neusklađenom odlagalištu jednaka je umnošku ukupne mase biorazgradivog komunalnog otpada kojeg je te godine dopušteno odložiti u Republici Hrvatskoj i koeficijenta odlagališta za biorazgradivi otpad. Koeficijent odlagališta za biorazgradivi otpad je omjer mase odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na tom odlagalištu i ukupne mase odloženog biorazgradivog komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini. Zbroj koeficijenata svih odlagališta u Republici Hrvatskoj ne smije biti veći od jedan.

Osoba koja upravlja odlagalištem dužna je dostaviti podatke o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište Agenciji na propisanim obrascima dva puta godišnje u roku od 30 dana od isteka polugodišta.

U Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2007 - 2015. god. procijenjena su povećanja udjela otpada koji će se izdvajati iz komunalnog otpada primarnim izdvajanjem do 2015. godine.

Udio vrsta otpada koji će se odvajati iz komunalnog otpada primarnim izdvajanjem do 2015. godine prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2007 - 2015. god:

VRSTA OTPADA	ODVAJANJE IZ KOMUNALNOG OTPADA (%)
Bio-otpad	3
Papir i karton	6
Staklo	6
Metal	6
Plastika+ PET	2

Primarna reciklaža i odvojeno sakupljanje otpada ovisno o stanju tehnike i tržišnih uvjeta stalno se dopunjava i mijenja. Za što efikasniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja obavezan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva. Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na njenom području.

Vlada RH će uredbom propisati granične količine miješanog komunalnog otpada po ekvivalentu stanovniku u određenom razdoblju i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada i način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi obveza propisanih čl. 28 Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

9. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Ovim Planom predviđene su mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada:

1. postaviti „zelene otoke“ u svim naseljima kako bi bili dostupni svim korisnicima
2. poticati odvojeno sakupljanje papirnatog i plastičnog ambalažnog otpada na mjestu nastanka – u domaćinstvu putem vreća za odvojeno sakupljanje papira i plastike na području cijele općine Pitomača

PRIKUPLJANJE GLOMAZNOG OTPADA

Trenutno se u općini Pitomača glomazni otpad odvozi jednom godišnje sa područja cijele općine.

Uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada iz kućanstva treba omogućiti na zahtjev stanovništva.

Svaki vlasnik građevine koji redovito plaća usluge komunalne tvrtke ostvaruje pravo na odvoz krupnog otpada bez plaćanja dodatne naknade. Potreba odvoza krupnog otpada prijavljuje se telefonskim putem.

10. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Projekti važni za provedbu odredbi Plana gospodarenja otpadom općine Pitomača su:

- Nacionalna strategija zaštite okoliša („Narodne novine“ br. 46/02)
- Strategija održivog razvitka RH („Narodne novine“ br. 30/08)
- Strategija gospodarenja otpadom RH („Narodne novine“ br. 130/05)
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine („Narodne novine“ br. 85/07, 26/10, 31/11)

11. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINE FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Financijska sredstva potrebna za realizaciju Plana

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, sredstva za financiranje gradnje građevina za skladištenje, uporabu i zbrinjavanje opasnog otpada osiguravaju se u državnom proračunu i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom. Sredstva za financiranje gradnje građevina za skladištenje, uporabu i zbrinjavanje ostalih kategorija otpada (proizvodnog), osiguravaju se u proračunu županije i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom. Sredstva za financiranje gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom osiguravaju se u proračunu županije i grada (općine) i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Drugi izvori su: sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost RH, naknade propisane posebnim zakonom, sredstva stranih ulaganja namijenjena gospodarenju otpadom (IPA predpristupni program – komponenta III), krediti banaka (Svjetska banka, Europska banka za razvoj, Europska investicijska banka), sredstva pravnih i fizičkih osoba, sredstva javnog privatnog partnerstva, sredstva međunarodne pomoći i donacija.

12. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

U tablici 6 dan je okvirni terminski plan realizacije aktivnosti planiranih Planom.

Mogući izvori financiranja su sredstva iz godišnjeg Državnog proračuna, sufinanciranje od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, županijski proračun te općinski proračun. Drugi izvori su: krediti, koncesije, donacije i fondovi EU-a.

Tablica 6: Tijek postupnog uvođenja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom – rokovi za izvršenje pojedinih mjera

aktivnost/godina	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
sanacija divljih odlagališta otpada							
nadzor nad odlaganjem otpada kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta							
odvojeno skupljanje otpada putem „zelenih otoka“ u svim naseljima							
reciklažno dvorište za građevni otpad							
reciklažno dvorište za komunalni otpad							
skladište za opasni otpad							
odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i i biootpada iz domaćinstava - posude za kompostiranje							
izgradnja kompostane							
sanacija odlagališta „Klisa“							
pretovarna stanica (PS)							
edukacija							

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13), članku 20. jedinica lokalne samouprave mora dostavljati godišnje izvješće o provedbi Plana jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te ga objaviti u svom službenom glasilu.